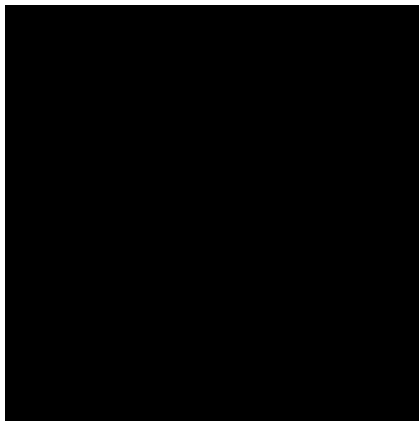

Inici > Revista de corresponsals: "Perspectiva des d'Austràlia: Del jardí interior al cosmos; una arquitectura amb llenguatge propi"?

"Terrace House Mirage" arq: Alcami Architecture © Dave Wheeler

Donat que fa prop d'una dècada que exerceixo com a corresponsal del COAC a Sydney, Austràlia, i coincidint amb la finalització d'un projecte que l'any passat va ser reconegut amb diversos premis i publicacions internacionals, he aprofitat aquesta ocasió per compartir algunes reflexions al voltant del procés de pensament que m'acompanya com a arquitecte immigrant amb una mirada arrelada en la cultura catalana però oberta al món.

Aquest article no és només una descripció d'un projecte, sinó un intent d'explicar com es construeix un llenguatge propi a partir de l'experiència, la distància i la voluntat d'experimentar amb les tipologies, els materials i les idees. Des del jardí interior d'una casa adossada fins a la immensitat conceptual de l'espai exterior, cada projecte és una oportunitat per repensar com vivim, què veiem i com volem habitar el futur.

El jardí com a espai d'expressió domèstica

Quan vaig començar a dissenyar Terrace House Mirage, no només volia crear una casa singular dins un entorn homogeni. La meva ambició era proposar una revisió tipològica d'un model urbà repetit arreu del món: la casa adossada.

Aquest tipus d'habitatge creix per repetició. Això vol dir que, un cop identificats els problemes comuns, les solucions també poden ser compartides. El projecte proposa diversos ajustos tipològics que poden ser adaptats a contextos molt diferents.

Un d'aquests ajustos és l'eliminació d'angles per potenciar la percepció de l'espai. En aquest sentit, els miralls elevats, inspirats parcialment en l'American Bar d'Adolf Loos, contribueixen a obrir visualment els interiors.

Un altre gest va ser fusionar la cuina i el menjador mitjançant una placa d'inducció invisible, que permet cuinar sense escalfar la superfície. Aquest sistema maximitza l'eficiència en habitatges petits i promou una convivència més fluïda.

I finalment, el redisseny de la planta baixa com un jardí habitable: un pati completament operable que, en climes càlids, permet que la casa s'obri completament, oferint una

experiència d'outdoor living inèdita en aquest tipus d'habitatge.

Però, com podríem adaptar aquesta proposta a climes més freds i plujosos, com per exemple el del Regne Unit? Potser caldria mirar cap a les hivernacles tradicionals. Aquestes estructures podrien permetre que el jardí es visqui com una extensió de l'interior, o bé que un espai mínim es transformi en un racó d'aire lliure habitable.

I llavors caldria fer-se una altra pregunta: com podem fer-ho de manera sostenible? Podríem reinterpretar l'esperit de les hivernacles amb materials més resistents, més assequibles o més eficients? D'aquest camí pot néixer un detall constructiu tan funcional com poètic.

El llenguatge propi del risc i la intuïció

Prendre riscos no hauria de ser l'excepció en el disseny, sinó la norma. No pas per frivolitat, sinó perquè el plaer d'experimentar forma part essencial del procés de creació.

Dissenyar és un acte d'amor. Cal estimar allò que fas, perquè paradoxalment, hi ha molt de patiment dins el procés creatiu. Tot el que necessites és més amor i perseverança. Cal escoltar-se, confiar en la pròpia intuïció, però també saber escoltar les crítiques: algunes et faran dubtar, però d'altres et poden portar a llocs millors.

Tot i que m'interessa molt l'arquitectura, sovint em nodreixo de disciplines menys condicionades per pressupostos o per les exigències de l'obra construïda. Un escenari de cinema, una instal·lació artística, un vestit? La moda, per exemple, és una indústria altament creativa. I tot això es pot traduir a l'arquitectura si tens el coneixement tècnic ?o el desig d'adquirir-lo.

Cada projecte, en lloc de ser una repetició, es converteix en una nova travessa d'aprenentatge quan es pensa d'aquesta manera.

Coneix-te i prepara't per estar sol. Començar un estudi pot ser una experiència profundament solitària. Terrace House Mirage es va gestar a casa, durant el confinament, amb un sol ordinador.

Creu en tu mateix i diverteix-te. Si jo vaig fer aquest projecte amb un ordinador, tu també pots.

Mirades múltiples en un món uniformitzat

El llenguatge arquitectònic també es forma observant el món. Vivim en una era d'hiperconnexió, però aquesta connexió no sempre genera cultures locals. Al contrari, tendeix a esborrar matisos.

El resultat és una mena d'avorriments estètic global. Tothom veu les mateixes coses, consulta els mateixos referents, repeteix els mateixos codis visuals.

Als anys seixanta, Superstudio ja advertia d'aquesta tendència amb el seu Continuous Monument. Aquella crítica a la ciutat homogènia és ara més vigent que mai, traslladada al pla digital.

Per això crec que cal mirar enrere. La història ens parla amb una riquesa cultural i formal infinita. Més enllà del nostre segle, hi trobem llenguatges diversos que esperen ser redescoberts i reinterpretats.

Sempre m'ha fascinat com les llengües i les cultures ofereixen maneres diferents d'entendre el món. No hi ha una única cultura 'correcta', sinó una convivència de visions en diàleg constant.

Sabies que la paraula tomàquet prové del náhuatl *tomatl*? Aquest fruit, cultivat pels asteques, és avui universal. Com les idees: viatgen, es transformen i enriqueixen.

Cap al cosmos: arquitectura per pensar el món

Aquest llenguatge propi també pot expandir-se cap a l'inesperat. El meu projecte més recent, The Grid, és una oficina per a una empresa de satèl·lits. A primera vista, no té res a veure amb Terrace House Mirage. Però comparteixen una mateixa actitud: mirar més enllà del programa.

Durant molt de temps em preocupava definir el meu estil. Ara sé que no és una qüestió d'estètica, sinó de pràctica. El meu 'estil' és la manera com m'apropo a cada projecte: com si fos un llenguatge.

The Grid parteix d'una preocupació per l'espai exterior: el control, la vigilància, la contaminació orbital. El sector espacial preveu multiplicar per cinc el nombre de satèl·lits en la pròxima dècada. Quines conseqüències té això?

El projecte no dona respostes clares, però obre preguntes a través de l'espai: combina referents de la ciència-ficció, elements visuals inspirats en la ingravidesa, i una materialitat que juga amb la percepció. És una arquitectura que es pot llegir en capes, com una peça musical on cada nova escolta revela un detall ocult.

A causa d'aquest enfocament tan intencional, no puc dissenyar molts projectes alhora. Prioritzo la qualitat, i busco sempre un repte nou. Ara que The Grid ja està acabat, no sé quin serà el meu pròxim projecte. M'agradaria dissenyar una galeria d'art, un pavelló públic, un teatre... o potser una discoteca. Un lloc compartit, obert a l'experiència col·lectiva.

Victor Olivar Alcami, arquitecte. Corresponsal del COAC a Sidney, Austràlia. Maig 2025 ?

Epíleg: inspiracions que no són arquitectura

Les idees no sempre venen d'on les esperes. Us deixo algunes inspiracions:

- MaggotBrain de Funkadelic (de fet, sona mentre escric aquestes línies)
- La llum que canvia a l'alba, i com transforma la percepció de l'espai
- Desiderata, de Max Ehrmann
- L'Octatrack d'Elektron, una eina per compondre capes sonores
- Stanley Kubrick, per la seva mirada visionària
- Joseph Walsh, per un mobiliari escultòric i gairebé impossible

[1]

Tornar

[2]

Copyright@ Col·legi d'Arquitectes de Catalunya : <http://213.151.109.9/ca/mon/revista-de-corresponsals-perspectiva-des-d%E2%80%99australia-del-jardi-interior-al-cosmos-una-arquitectura>

Links:

[1] <http://213.151.109.9/ca/printpdf/printpdf/32801>

[2] <http://213.151.109.9/ca/javascript%3Ahistory.back%281%29>